

Megjelenik hetenként kétszer:

csütörtökön és vasárnap.

Felelős szerkesztő:

SZENDRŐI JÓZSEF

Szerkesztőség és kiadóhivatal Sopron, Háromhátér 3.

TELEFON 394. SZÁM.

ÚJ ÉLET

Előfizetési ár:

Egész évre . K 8.—

Fél évre. . . „ 4.—

Negyed évre. „ 2.—

Egyes szám ára 8 fill.

Hirdetéseket a lap kiadóhivatala megegyezés szerint felvesz.

Kéziratokat nem adunk vissza

Társadalmi és ismeretterjesztő lap.

Polgári erkölcsstan a népiskolák számára.

(Cs.) Kezembem van „La Morale Pratique De l'Écolier“ vagyis a polgári erkölcsstan kézikönyve, melyet a franciaországi nép- és polgári-iskolákban használnak. Ennek a tartalmát akarom a következőkben bemutatni, hogy úgy a keresztény szülők, valamint a tanító úrak meggyőződjenek a szabadkőművesek léha, émelgyős, embernek nem való föztjéről, mely a jellem és erkölcs fundamentumát teszi tönkre. Úgy gondolom, hogy ha ezt megismerik, nincs az a keresztény szülő vagy a tanító, aki minden további biztatás nélkül is összes erejével és tekintélyével ellene ne dolgozzon ezen szabadkőműves merényletnek. Mert tudnunk kell: 1. hogy a szabadkőművességben nem kis adag van a gonosz szellem konokságából és ravaszágából, azért, ha most egy kicsit meg is hunyászokodnak, azt csak rövid időre teszik s csak a pillanatot várják, hogy ami szalmalángunk kissé lelohadjon; 2. hogy a magyarországi páholyok már megbízták szakembereiket a polgári erkölcsstan kézikönyvének megírásával, amely a francia minta szerint lesz elkészítve s esetleg nemzetiszínű pántlikával átkötve és talán egy tulipán reányomva, hogy mindenkire, aki el nem fogadja, reafoghassák, hogy „honáruló“; 3. hogy már itt Sopronban és a megyében is vannak tanférriak és tanítók, akik szabad-

kőműves járszalagon járván, rajongnak e világmegváltó polgáerkölcsstannak az iskolába és a társadalomba való behozataláért. Nem tehetünk róla, hogy a keresztény felekezetek megtűrik őket iskoláikban. Amit lapunk már hangoztatott, ugyanazt mondotta néhány napra reá a főrendiház ülésén Csernoch hercegprimás is: „nem a hittantanítással ki az iskolából, hanem az ilyen izgága szabadkőműves tanítókkal!“

Nézzük most magát a tankönyvet!

A tananyag 9 havi előadásra van felosztva, s hatvanöt tárgyat, illetve leckét foglal magában.

Istenről benne nincsen szó, azt egyszerűen kitétték a világból és az emberiségből. Róla tehát a gyermeknek nem is kell tudnia, létezik-e vagy nem? Hisz neki szerintük az emberi élet berendezésébe semmi beleszólása nincs. Neki tekintélye nincsen, az ő büntetésével vagy jutalmazásával senki sem törődik. Isteni törvény sincs, tehát erről szó se essék. Tényleg megalkotja ez az iskolai könyv a világot, az életet, az emberi társadalmat Isten, isteni jogrend, örökkévalóság, hallhatatlanság nélkül, s beviszi ezt az ördögi világfelfogást a gyermekbe mint a boldogulás és boldogítás egyedül igaz alapját.

Erre csak kissé gondolkodó embernek is reá kell mondania: „Pfüj, te emberrontó, gyermekgyilkoló szabadkőműves-ravaszág!“

Hát akkor mi a tekintély alapja? Kérdeked kedves olvasó. Ugyanaz, ami a nagy

francia forradalomban volt, mikor a párolgó embervértől részeg, őrvongó tömeg egy hitvány nözsemélyt, mint az ész istennőjét, vitt s odaállított a párizsi, Notre Damé (Miasszonyunk) templomának az oltárára.

E könyv függelékéjegyzeiben találjuk a következő kijelentéseket: „Le principe de teute souverainité réside essentiellement dans la Nation.“ A felség (tekintély) forrása lényegében a nemzet. „La loi est l'expression de la volonté national.“ A törvény a nemzet akaratának a kifejezése; amivel azt is mondja, hogy másféle kötelező törvény egyáltalán nincsen, tehát az isteni törvények, mert nem a féketvesztett és megvesztegetett, szabadkőművesi monopoliummá vált nemzeti akaratból fakadtak, sem m i s e k.

Mindezek után oda áll e tankönyv mézes, szabadkőműves népfelég fölényével s kioktatja a gyermeket következő kötelességekről, műveltségi illemszabályokról, amelyek betartását a népfelég tőle elvárja.

A legelső lecke tárgya az erkölcs csalafintos meghatározása: „La Morale est la maniere de vivre.“ Az erkölcs az életmód művészete; de nem a lényegre, hanem a külsőségre való tekintettel. De hiszen a színészet is az. Tényleg, a legjobb esetben ezen erkölcsstan az erkölcsi tartalmat nélkülöző, színészkedő életre tanítja meg a gyermeket. Tiszta nyakkendő és kézelő, fehér keztyű nálunk már tiszta jelem. A második lecke a „családról“ szól, s azt mondja, hogy régente korlátlan kényuralom uralkodott a

Boszniai emlékek.

— Az „Uj Élet“ eredeti tárcája. —

Az 1879-iki naptár volt életem első nagyobb olvasmányja és ez tele volt az okkupáció szörnyűségeivel. Azután hazajöttem a katonabácsik és én körülöttük ólalkodtam és hallottam hős s kegyetlen ellenségről és a még hősebb katonabácsikról, akiknek mindegyike csodákat művelt. Az élet dehogytudta kitörülni a gyerekkori emlékeket. Bosznia megmaradt számomra hősök és mesék országának. Mindig látni vágytam és minthogy 1908 október 5-én annexiója is megtörtént, lementem meséim országába.

Bosznia és Hercegovina jogilag Magyar-Osztrák birodalomhoz tartozik. A doberlini, de nem is az osztrákoké. A doberlini, no meg a többi vasúti pénztáros és kalauz úrak ezt nem így tudják. Erre vonatkozó bizonyítékot szivesen bocsátom további eljárás végett a magyar miniszterelnök rendelkezésére. Volt nekem arképes igazolványom, volt arképes igazolványuk osztrák kollégáimnak is; az enyém nem volt érvényes Boszniára, az övöke érvényes Bosznia minden vonalára. E pusztta tény, mint bántó jogsérelmet leszögezem. Egyébként Bosznia

hovatartozására vonatkozó tapasztalataim sommája: Bosznia a valóságban elvesztett a magyarságra nézve. Ez az ország telítve van osztrák, de különösen cseh iparossal, kereskedővel, vállalkozóval. Ez utóbbiak betelepítése tervszerűen folyik. A már letelepültek élénk összeköttetésben vannak az otthoniakkal, a pénzt hazulról kapják, miért viszont az otthoniaknak megbízható agensei, helyszerzői. Amit mondok sem könyvből, sem újságból nem ollóztam, tapasztalataimat mondom el.

A doberlini katonai vasút állomásán véletlenségből cseh kollégák közé jutottam. Sokan voltak s mintha otthon volnának, hangosak. Nem volt állomás, ahol a lézengő bosnyákoknak egy-egy cseh-szláv nemzeti dal éneklésével nem kedveskedtek volna. Közömbös képem miatt és minthogy élénk nemzeti érzésüket tisztelettel megbámultam, megtűrték maguk között, sőt meginvitáltak, hogy velük tartsak. A banjalukai Bosznia szállóban figyelmem csak növekedett: egy karavánra való cseh fogadott bennünket. Vigadtak, danoltak, zenéltek, diadalmában úsztak. Figyeltem, beszélgettem, kérdeztem. A szálló tulajdonosa, a pincérek csehül beszélgettek és hallottam, mily öröm-

mel adtak számot, hogy hány kereskedő, iparos, gazdálkodó cseh van e vidéken. Számon tartják őket. Egyik kollégám azután felvilágosított, hogy a hazai pénzüzetek nagy igyekezettel támogatják a boszniában élő és érvényesülni akaró honfitársakat és magyarárgatta a XX. század honfoglalás módját.

Igazat kellett neki adnom, mert magam is vallom, hogy azé az ország, kié a föld, ipar, kereskedelem, szóval az anyagi eszközök. Hogy bőbeszédűségemmel ne vétsek, csak azt közlöm még, hogy ugyancsak egyik cseh kollégámtól tudom, hogy Csehország nagyobb helyeit télen át bejárják a Boszniában már letelepedett intelligens csehek és felolvasásokban ismertetik új hazájukat s hogy boldogulás reményében hol, mit lehetne tenni.

És hogy a rokonsági viszonyt sem hagyják kultiválatlanul, arról Sarajevóban és Ilidzében győződtem meg, hol a csehek bosnyák módon, a bosnyákok cseh módon együtt mulatoztak. Izlés kevés, de tanulság sok rejlett a mulatozásban.

Maga az ország meglepett. Meglepett természeti szépsége és meglepett határtalan elmaradottsága. Bosznia hegyvidék a szó

▼ **Likőrök, pezsgők, borok, compotok, bonbonok, felvágottak, konzervek, szalámi és mindenféle sajtok legnagyobb választékban kaphatók**

Gruber János

csemegekereskedésében

Megyei telefon 375.

Sopron, Várkerület 131. szám. ▼

családban, a kereszténység azt egy kicsit enyhítette, de a forradalom a régi törvényeket megszüntette. Tehát a kis nebulónak ezt kell tudnia mindjárt a tanév elején, hogy a szülő jogai sok tekintetben megvannak nyirbálva a mindenható állam által, mely a szabadkőművesek pórázán jár. Néhány leckében azután mond egy pár frázist a szülők tiszteletéről, hogy reggel és este köszöntse őket a gyermek és ha hazulról távol van, írjon nekik néhanapján. Mond még néhány szót a testvéri egyetértésről és a cseléd köteles viselkedéséről is.

Novemberi tanítás „L'école“, az iskola körül forog. Az első lecke azt mondja a gyermeknek, hogy 1821-ben 11.000 községnek nem volt iskolája, most Franciaország minden községnek van iskolája (persze elefelejt megjegyezni, hogy a legtöbbjét a kikergetett szerzetesek létesítették) s hogy a fegyelmzés az iskolában „trés douce“ igen szelíd, s a tanítói igen képzettek. Persze a francia és a szabadkőműves gög nélkül meg nem élhetnek. Az iskola célja ugymond, hogy a gyermekek valamit tanuljanak és „honnétes“ azaz tisztességtudókká nevelődjenek. Mi azt gondoljuk, hogy a tisztességtudó és tisztességesen, még jobban: erkölcsösen élő ember még nem egy fogalom. Mert vannak bizony tisztességtudó gazemberek is. Szó van a további leckékben a tanulási készségről, a tanítók iránt való köteles tiszteletéről, szóval az iskolai házi szabályokról.

December hónapban a társadalom és a haza képezik a tanítás tárgyát. Társadalomról azért egyesülnek szerinte emberek, hogy maguknak a lakást, ruházódást és az élelmet biztosítsák. No, szépen vagyunk, ha az emberi társadalomnak semmi egyéb és magasabb célja nincsen. A társadalom a természetes „sympathien“ rokonszenven épül. Hát kérem, mi lesz akkor, ha én természetszerűleg nem tudok valakivel rokonszenvezni, vagy ha többen is úgy vagyunk?! Azt is tanítja ezen erkölcs-tan, hogy a haza egy nagy család, amelyben annak tagjai szeretik és védik egymást.

szoros értelmében. Hegyei általában nem magasak, de van olyan is, amelyen júliusban is hó csillogott. A folyók völgyei, mint minden hegyvidéken, itt is fontosak, az élet, a közlekedés csatornái. Bejártam a Verbász, Boszna és Drina völgyeit. Mind a három szép, de Drina völgye vadságának szépségével versenyez a világ híres vadregényes helyeivel. Igazán szép a Verbász völgynek Banjaluka és Jajce közti része, de hasonlítatlanul szebb a Drinavölgy, az ő változatos formációival, félelmetes szakadékaival, minden kultúra nélkül szűkölködő ősi vadságával. Senki se mulassza el a visegrádi és uvaci részletet megtekinteni.

Bosznia szép és természeti kincsekben gazdag ország, de a kulturának csak itt ott látjuk nyomát.

Aratás ideje volt, de a mező és munka láttára elfacsarodott a szívem. Láttam én már itthon is rosszul művelt mezőt, de a boszniai felülmúlja az emberi képzeletet. Julius közepe volt és a fű még lábán állott. Kérdeztem, hogy lehetséges ez? Jellemző feleletet kaptam. Hadd érjen meg, így könnyebb és gyorsabb a szárítása. Hogy értékteletlenebb lesz, azzal a bosnyák közömbösség nem törődik. Szénát különben is csak annyit gyűjt a lusta bosnyák, hogy apró, vézna állatja éhen ne vesszen, amíg hó takarja a földet, aztán úgy is kiveri a legelőre.

Ezt a szép mondást kevés országban tiporják napról-napra gyalázatosabban, mint épen abban az országban, ahol a szabadkőművesek az egész vonalon uralmon vannak; és ily üres frázisokat a nép szemébe szórnak. Nem-e bebizonyított népcsalás az ily hitvány eljárás?! Felhívja a gyermekeket, hogy szeressék e hazát a szabadságáért, (be gyönyörű a katolikusok szabadsága ott, ahol a gyermek a kereszttel a nyakán sem jelenhet meg a nélkül, hogy a hitetlen tanító őt ki ne gunyolja) a termékenységéért, kellemes éghajlatáért stb. Látszik, csupa ideális szabadkőműves szempont! Tanítja a gyermekeket, hogy a törvénynek engedelmessékedni kell, mert: „quelle émane de la majorité“ a többség akarata! Már ha a törvénynek nincs egyéb mélyebb gyökere, akkor akárki fütyülhet reá!

Januáriusban a katonai kötelezettségről, a zászlóhoz való hűségéről, a köteles adózásról, a szavazásról szól. Azután ismét egy egetverő hazugságot hoz a „L'Égalité et la Fraternité“-ről, az egyenlőségről s a testvériségről. Látjuk is, hogyan fest ez franciaországban a gyakorlatban. Hát kérem, ez egy honfenntartó erkölcs-tan?!
Februárban a test iránti kötelesegekről oktatja ki a kis honpolgárt.

Mondja ugyan, hogy az ember, kinek hasa az ő Istene — csak itt említi az egész könyvben az Istent, — az lealacsonyítja emberi méltóságát s hogy a mértéktelen ivás bolondot csinál belőle; de úgy tudjuk, hogy e tanítás a francia nép pálinkaszeregetét nem lohasztotta le. Ajánlja amunkát és testgyakorlatot, ez utóbbit azzal a megokadatulással: „elle prépare le futur soldat“, így képződik a jövőendő katona. Szól a takarékoságról és a pazarlásról is, nem különben a játékról és a rendszeretéről, persze mindig nagyon alantias, érték nélküli felfogásból. A 86. lapon a lélekkel a következő mondatban végez: „L'âme pense et sent.“ A lélek gondolkodik és érez. Ugyanezt mondhatjuk a varangyos béka és a kutya lelkére is! Így ez a polgári erkölcs-

tan nyíltan a szegény francia gyermeket és nemsokára a magyar gyermekeket is kioktatja, hogy ők tulajdonképpen a kissé műveltebb kutyanemzetséghez tartoznak.

Márciusban össze-vissza beszél az örömről, a haragról, a szerénységről, az igazság szeretetéről, mely a tudományban található; a vállalkozási szellemről és a bátorságról.

Április hónapban igazán áprilist járát az ártatlan gyermekkel, mikor a felebarát életének, javainak, becsületének, szabadságának megbecsüléséről szól különösen Franciaországban. Ezek ugyan az erkölcs-tanba valók, de nem a véletlen játéka, hogy április hónapba szorultak. Megokadatulása oly vékony pókháló, melyet nemcsak egy merész gyermek, de még egy erősebb légy is könnyen átszakíthat. Alapjuk egy nagy erkölcsi zéró.

Hát nem találnak ott más kísérleti nyulat a gyermekeken kívül az ily farizeusi szédelgés beoltására?!

Május hónapját a szeretet kötelesegeinek szenteli. Mond valamit a jótékony-ságról, a nagylelküségről, kegyességről s különösen a testvériségről, amelyről azt állítja: „N'est pas un vain mot“, hogy nem üres szó. Igaza van, hogy a szabadkőművesek között ő n magukra nézve nem az!

Júniusban a viszonzásról, a megszokásról és a törvények büntető járulékaikról oktatják ki a szegény nebulót.

A könyv végén Rousseau-val oly dolgokról emlékeznek meg, amelyeknek az ő törvényeikhez és erkölcsükhöz semmi közük: a lélek más életéről.

De ez az eljárásuk bizonyára még a gyermekben is csak egy fölényes mosolyt fog kiváltani!

Ez a mai francia és a jövőendő magyar „polgári erkölcs-tan“ kézikönyvének a tartalma, 138 oldalon.

Jaj, ezerszer jaj nemcsak a hazának, hanem annak a szülőnek is, kinek a gyermeke ilyen erkölcsi szappanbuborékokkal lesz megtöltve! Kedves keresztény szülők és lelkiismeretes tanítók, Isten veletek!

Arattak, de én még sohasem láttam ilyen aratást, igaz, hogy még olyan buza és rozsmézöt sem. Asszony-nép volt az arató és kötényébe rakta a sarlóval összedetett kalászköteket. Úgy szedegették a kalászt a gaz közül, mert kalász csak itt ott volt látható. A bosnyák férfiak, úgy látszik, derogál ez a keresgélés, azért inkább az árnyékban kipihen a semmittevést, vagy legelőre hajtja tehénkéjét és disznóját. Különben a tapasztalat rábátorított, hogyha árnyékos fát láttam, fogadást mertem ajánlani, hogy alatta bosnyákokat találok. Lusta és tudatlan ez a nép. Nem mulasztottam el megkérdezni, hogy miért veri úgy fel a gaz a földeket. Trágyázni generációkon át nem trágyáznak. Szántani elnyomorodott barmaikon nem szánhatnak faekéjükkel. Trágyájuk t. i. nincs, mert állatjuk egész időn át a legelőkön kóborol, de szalmájuk sincs, mert csak a kalászt aratják le.

Igazság kedvéért azonban ki kell jelenítenem, hogy az évszázados török átok alatt beléjük rozsdásodott rossz tulajdonságok mellett van kívülük álló oka is elmaradottságuknak s fatalista nemtörődömségüknek. Legnagyobb részük most is röghöz kötött jobbágy, kmet.

Az örökváltságot Boszniában fakultatíve mondta ki a törvény. A kmet csak a bég, a földesúr beleegyezésével válthatja meg magát. A föld, a ház a bégé, a ter-

ményadó nagy, a legelő szabad. A földet azért nem műveli a kmet, a házat azért nem tatarozza a bég. Ezért oly rettentően gyászos, düledező a lakóház. Még kicsi baj, hogy a vakolatot a szél legtöbbről rég levitte, hogy az ablaküveget legtöbb helyen deszka, vagy papiros pótolja, ezek inkább csak szépséghibák, de a bedüléssel fenyegető lyukas tetők már igazán életbe vágók. A béget a kmet panaszára, hogy szobájában nem tud meglenni, mert eső veri, kényserítí ugyan a bosnyák szolgabíró, de a javítás amint magam láttam, annyiból áll, hogy egy pár rossz deszkát kap gazdájától a kmet, hogy azzal tatarozza rozszant piszkos házat. A nyomorúsághoz, épp úgy mint piszkokhoz hozzászókkott a kevés igényű bosnyák. Boldog ha reggelre félig érett uborkát vagy paradicsomot kap. Vizbe mártja, só és minden fűszer nélkül jóízűen elfogyasztja. Korpából sült kenyérré nem igen jut. Főzött ételüket nem ismerem. Megkísérlettem egyszer bosnyák menüt elfogyasztani, de minden jóakaratom mellett nem sikerült. A környezetet a látottak gyors távozásra készítettek. De befejezem azzal, hogy nagy cirkulus viciosusban forog e nép, amely egyébként még vallások szerint is egymás iránt engesztelhetetlen gyűlölettel viselkedő pártokra van oszolva. Hosszú időre van még szükség, míg ez a nép a kultura áldásainak részesévé lesz. —di.

THIEL-FÉLE IPAR KÖTÉLÁRUKBAN
SOPRON, SZENTGYÖRGY-UTCA 19. SZÁM.

A gyártmányok megtekinthetők vételkényszer nélkül. Ajánlattal készséggel szolgálunk.

Legolcsóbb beszerzési forrás vizsonteladás és saját használatra, gazdasági és technikai kötélárú, torna-, sport-, turista-, valam. e szakmába vágó háztart. cikkekben.

Új apostolok.

— Irta: Csukovits Sándor. —

Napjainkban, amidőn annyi új eszme kerül társadalmi forrongásunk tüzes légkörébe, gombamódra teremnek az új apostolok.

A hasonlatnál azonban ne gondolj feltétlenül kedves olvasóm az emészthető gombákra. Mert ha az erdőben bolyongsz s tested táplálására szolgáló jó, ehető gombákat keressz, bosszankodásodra léptenyomon találsz bolond gombákra. Így jársz, ha a mai új apostolok eszme-tömkelegét vizsgálod.

Ha megengeded kedves olvasóm, ezuttal az új apostolok közül egy fényes példánnyal ismertelek meg. Annyival is inkább akarom e hazug fényvel pislogó csillagot bemutatni, mert értesülésem szerint e bolygó (nem égi) test Sopronnak tiszta, derült egén is szeretné a sötétséget eloszlatni.

Van szerencsém tehát bemutatni Fényes Sámuel dr. ő uraságát, aki őseinek igaz hangzatú nevét, megútván, azt új vezeték-névvel igyekezett kifényesíteni. Lehet, hogy ezzel a régi latin közmondásnak igazságát akarta bebizonyítani: lux a non lucendo, azaz nem egyéni fényességétől nyerte nevét.

Egyébiránt kassai ügyvéd volt, s onnan neki indult a szép Magyarországnak. Közben olvasott is s miután megterhelte a gyomrát egy kis bölcsészeti tudománnyal, szegény bölcsészet! — elhatározta, hogy ő majd megmutatja ennek a nyomorult világnak, hogy nem úgy lesz ám már, mint régen volt! Szegény feje, közbe azt is belebeszélte magának, hogy hát ő a természet-tudományokhoz is ért!

Igy felfegyverkezve egy új Don Quixote (Kihóte) módjára elindult világboldogító útjára.

Új eszméket hirdetett, amelyek csak az ő fejének voltak újak. Hallott valamit a monizmusról meg Häckel német tudósról s ezzel le akarta rombolni a keresztény világ-felfogásnak annyiszor kosfejekkel döngetett s valamivel erősebb harcokat is kiállt épületét, hogy annak romjain felépíthesse (lévén ő kegyelme körmives, még pedig szabad) az önzésnek önzetlen templomát.

Hanem kedves olvasóim, nagyon csalódól, ha azt hiszed, hogy mi e néhány sorban érdemlegesen, méltatni fogjuk a tudomány e fényességének eszméit. Ennyire nem érdemesítjük ő uraságát. Hanem, hogy arcképének a jellemző vonásokat megadjuk, néhány csodabogár eszméjét mégis kénytelenek vagyunk megemlíteni.

Fényes úr elveinek szilárd alapját az egyéni önzésben találja meg s gúnymosollyal tekint mindazokra, akik eddig az emberiség előhaladásáért áldozni is tudtak, akik valamely szent eszméért tűrni, szenvedni és meghalni is tudtak, akik hazájukért véruket, hitükért életüket áldozták fel. Látod kedves magyarom, te eddig büszkén tekintettél vissza nemzeted viharos multjára, hódolattal tisztelted azok emlékét, akik önzetlenül tudtak használni másoknak, szolgálni a nemzetnek, te a tisztelet glóriájával övezted azok homlokát, akik meggyőződésükért meg is tudtak halni, akik az anyagi-ságon felül is tudtak emelkedni: most jön egy idő előtt nyugalmazott ügyvéd úr, dúsan felruházva keleti vonásokkal s megtanít téged arra, hogy az önfeláldozás butaság, hogy csak az önző ember a boldog. Ja, Fényes úr okosabb néhai Eötvös József bárónál, aki a Karthauzi című regényében azt hirdeti: csak az önzőnek nincs boldog-

sága a földön. Hát kérem Fényes fénytelen elméjének külön elvei, no meg külön érzései vannak. Ő kérem kabátja alá dugva kezét, büszkén hirdeti, hogy ő nem ismer nemzeti önfeláldozást, ő letagadja a keresztény művelődés eddigi áldásos eredményeit, díctelenül bizonyítja bölcsstelen tanításával, hogy nem ismeri a természetet, melyben az állatok részéről is az önzetlen ragaszkodás önfeláldozó példáit szemlélhetjük naponkint, ő nem lát, nem hall, nem gondolkozik, csak beszél és rugdalózik a keresztény világnézet ellen.

Fényes úr van kérem egy vakmerő ember (hogy ékes magyar nyelven beszéljünk). Ő fennen hirdeti gyenge hangján, hogy a keresztény erkölcsi felfogás butaság. Az erkölcs annyiban erkölcs, amennyiben az egyén és a faj (melyik faj?) érdekeinek leginkább megfelel. Na, na, ha ez sem szép erkölcs! De ne folytassuk tovább, mert Fényes úr még azt gondolná, ha véletlenül e sorokat olvasná, hogy komolyan foglalkozunk vele. Ne említsük fel azokat a mélyen sértő kifejezéseket sem, melyekkel Fényes Sámuel úr a maga lelki élvezetére a kereszténység ellen élni szokott. Csak egyet említünk: Sámuel úr zavarban van a felső emeletén. Amikor az önző munkának egyedüli jogosultságát hirdeti, odaállítja magát, mint az önzetlenség diszpédányát. Legyen boldog! Hanem azt egy kis megerőltetéssel elhiheti, Hogy mások is tudnak önzetlenek lenni, mert mi legalább ingyen festettük meg e helyen arcképét.

Még egyet. Mikor a keresztény társadalom főlemeli szavát Fényes úr sértő tanítása ellen, a zsidó sajtó egy része a felekezeti béke megbontásáról beszél. Ez amilyen naiv, olyan rosszakaratú felfogás. Mi feltesszük kérem, hogy Fényes úr nem képviseli vallásfelekezete elveit. Itt eszembe jut egy mese a számról. A számról természet szerint nagyon rugdalózik jobbra-balra s a végén nagyon méltatlankodott, hogy rugdalózás közben megütötte a tyúkszemét. Kérem Fényes úr, maradjon nyugodtan s akkor még a tyúkszemének sem lesz baja.

Fényes úrnak fényes tapasztalatai vannak már. Az egyik városba be sem engedték, a másik városból kitessekelték, a harmadikban pedig felhívták sértő és izléstelen kiszólásaira a rendőrség és a városi tanács figyelmét. Kedves soproniak, ha titiket akar boldogítani Fényes Sámuel úr tudományával, hívjátok meg egy napi vendégszereplésre a székesfehérvári rendőrkapitányt, mert az tekintély Fényes úr előtt.

Vasárnapi krónika.

A vizek telhetlen gyomru szörnye újból áldozatra volt éhes s ezernél több élni-vágyó emberi lény pusztult el rúttul az Empress of Ireland katasztrófájánál. Part közelében, egy dobásnyira a szárazföldtől süllyedt el egy kisméretű szénszállító gőzös ütötte lék nyomán a hajó-óriás. A technika minden vívmánya sem védte meg az összetörekvés következményei ellenében az éjszakai pihenésre tért, első álmaiba merült utasokat. Mire álomittas fővel a mentőcsónakok körül dulakodhattak, legtöbbjüknek már a halál csontkeze mutatta az utat a hullámok mélye felé. Uton, idegenben, hirtelen pusztulni el: mindenképpen rideg halál, — ám legridegebb: az örvénylő víz mélyébe sodródni ellenállhatatlanul, kapkodva görcsösen vonagló kézzel a hullámokkal melletted küzködő embertársad után.

Minden ilyen váratlanul jött veszedelem leírásánál sokféle változatban emlékeznek meg a lapok egyes borzalmas részletről. A hogy erőteljes férfi a gyenge, tehetetlen nőket, gyermekeket taposnak el, a hogy kitör az állat az emberből s irgalmatlan bestialitással viaskodik mindenki csak a maga nyomorult életéért. De megemlékeznek a hidegvérüket megőriző, a végső pillanatig önfeláldozó kivételekről is, a kötelességét mind halálig teljesítő legénység-ről „S. O. S.” jelét utolsó lehelletig kopogó Marconi-távíróról, a parancsnoki hiddal elmerülő kapitányról, a Krisztus kegyeit még haldokolva is osztó lelkészről.

Az Empress of Ireland esetében mintha az ujságírói véna egy kevésbé kiapadt volna, vagy mert nagyon is hirtelen-váratlan jött és rendkívül rövid idő alatt folyt le a rettenetes katasztrófa, nem a megszokott bő részletezéssel számoltak be a történetekről.

Am egy kis epizód megrendített lelkek mélyéig. Egy cseppnyi gyermek menekült meg a habokból s az beszélt, hogy mikor apja már derékig állott vízben a hajó fedélzetén, őt egy uszó fadarabhoz erősítette mosolyogva csókolt meg, — ő tudta — utóljára, — s mosolyogva integetett feléje, amint az ár örökre elválasztotta őket. Nem, nem romlott a mi korunk, az emberi szív aranya még szintiszta, a hogy a Teremtő szeretetből és önfeláldozásra kész hűségből kovácsolta.

Veszedelmek tüzlángjában, maró választóvizében teszen próbát emberi voltáról az ember s a mig haláltusájában is rámosolyog az apa gyermekére biztatón, bátorítón, addig az anyagiasság százféle teóriáin diadalmaskodik a halhatatlan lélek. *Tass Huba.*

Egy örült rémtette.

Nagyhölly községben véres dráma játszódott le csütörtök délután. Egy legény, aki nyilván megörült, agyonlőtt egy házaspárt, mert nem akarták leányukat hozzáadni, — leányt és egy segítségükre sietett szolgát pedig súlyosan megsebesített. Azután elmenekült, este felmászott a templomtoronyába, hogy harangozzon áldozatai lelki üdvéért és még most is ott van. A csendőrök, számra 30-an, kik a templom környékét körülzárták s annak környékére senkitem engednek, már számtalanszor föllötek rá, de még nem találták el. A lövések után az örült meghúzza a lélekharangot. Folyton énekel és nem lehet megközelíteni, mert minduntalan lövöldözött. A csendőrség körülfogta a tornyot és várja, míg az örült legény töltései elfogynek. Kíéheztetését célozzák. Szombaton déli 12 órakor Tomsics még mindig a templom tornyából lövöldözött. Az áldozatokon kívül márr 4-nél több embert megsebesített s agyonlőtt 6 állatot, kutyákat, sertéseket. Rálő minden élő lényre. A vonal az interurban miatt foglalva, a külföld már az alsókismartonhegyi tűz miatt is a központot szüntelen lefogva tartja. Egyébként pedig az esetről a következőkben referálunk:

Tomsics Ágost huszonnégy éves nagyhöllyi legény már régen szerelmes volt egy odaváló jómodu gazdának, Krauscher Lajosnak tizenhétéves leányába, Herminába. Meg is kérte a kezét, de a gazdag szülők tudni sem akartak a házasságról. Ez nagyon elkeserítette az érzékeny legényt, aki ettől kezdve boszura gondolt. Mondta is a szülőknek, mikor elutasították:

Ezért még borzasztóan meglakoltok. Csütörtök délután be is váltotta szavát.

Üzlet-áthelyezés!

Van szerencsém értesíteni a nagyérdemű közönséget, hogy az eddig Háromhátér 3. szám alatt fennállott **cipész-üzletemet** Ötvös-utca 14. szám alá helyeztem. Elfogadok minden e szakmába vágó munkát olcsó és gyors kiszolgálás mellett. Kiváló tisztelettel **Zubrits Lajos** cipész-mester.

Krauscher feleségével és leányával kint dolgozott a mezőn. Ugy négy óra tájban hozzájuk lopódzott Tomsics Ágost, vadászfegyverrel a kezében és szó nélkül a rozból rájuk lőtt. Előbb az asszonyt vette célba. A lövés talált és Krauscherné azonnal holtan rogyott össze. Aztán a férfit támadt. A golyó halálosan megsebesítette Krauschert, aki támoilyogva pár lépést tett, majd összeesett és három órai szenvedés után meghalt.

A borzasztó jelenet láttára Krauscher Hermina futásnak eredt. Tomsics üldözni kezdte és utána lőtt. Ez a golyó is talált és Krauscher Herminát súlyosan megsebesítette. Ekkor érkezett oda legközelebbi őrházból lóháton egy Kirchof nevű szolga, aki a lövöldözés zajára segítségére sietett. A dühöngő ő rá is rálőtt és szintén súlyosan megsebesítette.

A legény a gyilkosság után nyomtalanul eltűnt. A súlyosan megsebesült leányt és Kirchofot kórházba szállították és ott ápolják őket. Ki akarták hallgatni Krauscher Herminát, de nem lehetett, mert semmire sem emlékezett és csak ma délben nyerte vissza eszméletét.

Tomsics egész éjjel bolyongott, de hajnalban felmászott a toronyba és harangozni kezdett áldozatainak lelki üdvéért. Mikor a harangozó a harangszótól meglepetten reggel négy órakor fel akart menni a toronyba, Tomsics fegyverrel állt ott. A toronyt senki sem merete megközelíteni, mert az őrült állandóan lövöldözött és négy embert megsebesített. A torony külső részén tartózkodik és azt kiabálja:

Én vagyok Essad pasa, lesz még ma dolgotok velem!

A kismartoni csendőrség kiment Nagyhöflányba, ahova Sopronból katonaságot is kértek. Körülvették a toronyt. Tomsics folyton énekel és lövöldöz. Meg fogják várni, amíg a töltései elfogynak. Tomsics néhány nappal ezelőtt betört bátyjához, akinek szintén van vadászfegyvere és összes töltéseit ellopta, azonkívül Kismartonban is vásárolt töltést.

Szombat délelőtt folyamán Tomsics töltései még mindig nem fogytak el, egyre tüzelt a toronyból. Felmászott a torony felső részébe, elbújik a harangok mögé és onnan felelget a lövésekre. A tüzelés még egyre tart; szombat délig az őrültet még mindig nem sikerült ártalmatlanná tenni.

*

Délután 1 órakor kaptuk a következő értesítést:

Agyonlőtt a magáról megfeledkezett őrült 2 embert: az apát és anyát. Megsebesített összesen 19 embert, köztük halálosan megsebesült egy csendőr s a gazdájának segítségére siető Tinhof nevű egyén; a többiek közül nem egy szintén súlyosan megsebesült. Arról is értesültünk, hogy a sekrestyést szemén lötte; az oltárt s orgonát is összelövöldözte.

Délután 2 órakor jött a távirat:

A templom tornyába fehér zászlót tűzött ki s fegyverét lehajította onnan a megadás jeléül. A csendőröknek tehát szóval megadta magát, kik tüstént őrizetbe fogták. Kihallgatása már folyik. Tehát mégsem lehetett őrült; őrüngésében csak élvezetet, gyönyört keresett a pusztításban, habzó vérben.

Aki idegességben, szórakozottságban, álmatlanságban szenved: nyaraljon Kaboldon — megszabadul ez ellenségeitől.

Hirek.

Személyi hír. Berchtold Lipót gr. külügyminiszter fia, Berchtold Zsigmond gr., fényes sikerrel tett ma vizsgálatot a III. osztály tantárgyaiból a bencések főgimnáziumában.

Kitüntetés. Általános örömet keltett városunkban az a kedves hír, hogy Stumpe János, a gy. s. e. vasut állomásfőnöke első osztályú főellenőrré avanszírozott; méltán rászolgált ezen koronkívül ért előmenetelre annál is inkább, mert 34 évi buzgó szolgálata alatt mindenkor lelkiismeretes, kötelességtudó hivatalnok volt és a társadalmi életben is őt mindenki végtelen előzékeny s kedves modoráért igazán tisztelte, szerette. Új állásában tehát mi is őt, szerencsekívánataink tolmácsolása mellett, szívből üdvözlöljük.

Szabadságot élvez. Blascheck Vilmos soproni főszolgabíró folyó évi június hó 15-től június hó 23-ig és folyó évi július hó 27-től augusztus hó 28-ig bezárolag.

Tanítók jutalmazása. Szombaton Hajas Antal alispán, Kakas János dr. árvaszéki elnök, Schwetz Vilmos tanfelügyelő s Högyész Pál vármegyei aljegyző a tanítói jutalmaknak ünnepélyes átadása céljából Kismartonba utaztak.

A soproni Kath. Népszövetség választmánya június hó 7-én d. u. 3 órakor a Petőfi-téri r. kath. iskola tanácskozó termében ülést tart.

Halálozások. Ismét egy tehetséges ifjút ragadott el a halál, életének legszebb idejében. Ifj. Riedl Sándor gépészmérnök életének 28-ik évében jobblétre szenderült. A soproni főreáliskolában kezdte tanulmányait, ahol mindig az elsők között szerepelt: diplomáját a müncheni technikum nyerte el; fáradságának gyümölcsét azonban már nem élvezhette. Az elhunytban Riedl Sándor, a félszerfalvai cukorgyárnak általánosságban ismert s kedvelt, buzgó hivatalnoka fiát siratja. — Coriáry Gyula, betűszedő folyó évi június hó 6-án, szombaton, reggel 1/2 órakor, 50. évében, hosszas szenvedés után elhunyt. Földi maradványai folyó évi június hó 7-én, vasárnap, délután 6 órakor fognak az új r. kath. temetőben levő halottasarnokból ugyanott örök nyugalomra helyeztetni.

Tanulmányi kirándulás. A soproni bencésfőgimnázium 120 növendéke Stanits Fulgent főgimn. h. igazgató és négy tanár vezetésével a napokban Kismartonba kirándulást rendezett. A város középületeit, a hercegi kastélyt és parkot s a város egyéb nevezetességeit tekintették meg. Ugyanezen alkalommal az intézet 30 növendéke Mihályi Ernő és Kocsis Lénárd dr. tanárok vezetésével Pozsonyba rándult, az ő s koronázási város történeti nevezetességeinek megtekintése céljából.

Automobil és villamos. A fürdőház előtt június 4-én várakozott egy villamos a másikra, mely nemsokára meg is érkezett. Eközben ám már ott vágatott Diamant automobilja is s kiakarván kerülni az egyiket, nekiment a másik villamosnak. Szerencse, hogy ezuttal nem nagy bajjal végződött a karambol: csak a villamos zúzódott meg egy kissé s az automobilnak eleje, lámpái törtek össze. Tessék különösen a városban az automobilmek őrült vágatását kissé mérsékelteni. És szerencse, hogy csak 1—2 száguldoz így naphosszat.

Nagy tűzvész Alsókismartonhegyen. Szenzációs események színterévé vált Kismarton város vidéke. Alig dördültek el a Kismartonhoz 1/2 órai járásnyira fekvő Nagyhöflány község földjén az őrültnek jelzett vérengző végzetes lövései, máris újabb borzalmas esemény híre rázta föl az ügyis már izgatottságának tetőfokára hágott Kismarton

város ijedt lakosságát. Az őrültnek harangkondításaira rémesen válaszolt Kismartonban a tüzet jelző vészszíp, kürtszó, az újabb rémes harangzúgás. Futó tűzként terjedt el a megyében azon hír, hogy ég a kismartoni zsidóutca. 5-én délután 4 és 1/45 óra tájban csapott fel az első lángnyelv a zsidó iskola és a Wolff-féle hordótelep sarkán. Állítólag az iskola padlására hamut vittek s az abban rejlő parázs gyújtotta lángra az egész utcát. A tűz martaléka lett, vagyis elégett 12 ház, melyek közül 2 beégett s el is pusztult ott az egész berendezés. A tűz csak másfél óráig tartott. Hogy mégis oly nagy mérvben pusztított, annak oka, hogy a faszindelyes házak rendezetlenül egymás hátán, összetömve álltak, amelyekben a található sok ezerféle egymásra halmozott anyag bő táplálékot szolgáltat a tűz gyors tovaterjedésének. Sokan már régen félték attól, hogy ha itt ezekben az összezsufolt házak közt egyszer kipattanik egy szikra, porrá égeti a tűz az egész utcát. Bekövetkezett. A kár hozzávetőlegesen legkevesebb 30—40 ezer koronára tehető.

Vizsga. Folyó hó 4-én azaz csütörtökön délelőtt 1/28 órakor kezdődött Pusztacsaládon a r. kath. népiskolában a VI. elemi osztályu fiú tanulók vizsgája Palásti kir. tanfelügyelő elnöklete alatt, mely kiterjedt a hittantól kezdve minden közismert tárgyra. Különösen meglepő volt a magyar nyelvű vizsgálat, mert ebből nemcsak szabályokat, hanem még önálló fogalmazványt is kívántak. Iskolamunkálatokról nyugtát kellett írni az elnök által kiosztott papírra. Ugyan erre a papírra készítettek a fiúk egy terület és egy kamat számítási példát. A vizsgák sikerrel végződtek.

Tűz. Ebergöcz községben június 4-én d. e. 11 órakor tűz ütött ki. Még idejekorán megjelentek a szomszéd falubeli tűzoltók: a röjtöki, fertőszentmiklósi, nagylósi tűzoltóság, nemkülönben a pinnyeiek, kiknek modernül felszerelt fecskendője nagyserüen működött, mégis 3 ház gazdasági melléképületeivel a tűz martaléka lett; elpusztult a lángok közt 1 drb. nagyobb, több kisebb lábas jószág is. A gyors, erélyes közbelépésnek köszönhető, hogy a tűz tova nem terjedt. Emberéletben nem esett kár. A tűz oka ismeretlen.

Ki és mikor alapította a soproni szabadkőműves páholyt? A soproni szabadkőműves páholyt Dr. Bergmann Frigyes alapította, aki: 1869. május 30-án vettek fel a hamburgi Nagypáholyba, amelynek védelme alatt még ugyanazon éveken megnyílt a soproni „Verbrüderung“ páholy. Ez a páholy 1898-ban „Széchenyi“-re magyarosította a nevét. Szegény vallásos Széchenyi, mi mindegyre használják a te dicső nevedet! Dr. Bergmannra a szegényügy ápolását bízták, mely feladatát ő „Kelet“ folyóiratjuk tanúsága szerint, igaz szabadkőművesi szellemben oldotta meg. Temetésén, 1898. február hó 22-én a tagok testületileg jelentek meg. Kár, hogy a kis ezüst vakoló kanalat kabátjuk gomblyukjába nem tűzték, vagy legalább a kötényt nem kötötték fel, hogy a soproniak legalább egyszer színről-színre láthatták volna őket. Talán majd a budapesti Nagypáholy nagyobb anyagi támogatása mellett a Csengeri-utcában már épülő páholyházuk ünnepélyes avatásakor részeseiünk e nagy szerencsében, hogy együtt láthatjuk a „Világegyetem nagy Építőmestérének“ (ez a hitetlenség istenének a hivatalos neve) a legényeit! Dr. Bergmann emlékének a tiszteletére még az nap este külön gyászmunkát rendeztek, amelyen Leszner Rudolf dr. főmester és Müller József dr. a szabadkőművespáholy szónoka tartottak beszédeket.

Pünkösdi football mérkőzések. A „SFAC“ a pünkösdi ünnepeken a bécsi WAF és Hakoah-t látta vendégül. Pünkösdi vasárnapján SFAC ellenfele a WAF volt. WAF kezdi a játékot s csakhamar a soproni kapu előtt terem s a jobb összekötő a 3. perc-

ben a SFAC hálójába küldi a labdát. A váratlan goal meglepi a mieinket s Horváth révén erősen támadnak, a résen levő bécsi védelem azonban sikeresen ment. WAF centere révén szebbnél szebb támadást intéz s a 20 percen másodszer akad meg a labda a SFAC hálójában. SFAC is többször ellátogat a bécsi kapuhoz, de a kitűnően védő kapus minden labdát fog. A félidő 39. percében esik a 3-ik goal, amelyet a WAF centere szép egyéni játék után a kapu jobb sarkába platóroz. Újra kezdés után a SFAC teljesen a helyzet ura, de mindennek dacára csak egy goalt tud rugni Horváth révén, úgy hogy kénytelen a mezőnyt mint vesztett fél elhagyni. A szép és érdekes mérkőzést Manszky I. vezette. — Pünkösdi hétfőn a SFAC a Hakoah-val játszott. A soproniak az előző napi erős mérkőzés fáradalmait még nem pihenve ki, 3:1 arányban vesztenek. Hakoah kezd s az 5. percen goalt ér el, melyet a SFAC a 16. percen kiegyenlít. Változatos mezőny játék után Hakoah balösszekötője kiszökik s közvetlen közlelő goalt lö. Félidő 2:1. A II. félidőben Hakoah erősen ostromolja a fáradt soproniak kapuját s a 31. percen harmadszor juttatja a labdát rendeltetési helyére. A mérkőzést Kuchárszky vezette. — Holnap, azaz vasárnap, a wieni „Typographia“ a II. osztályu bajnokság 2-ik helyezettje lesz a SFAC ellenfele. A mérkőzés 4 órakor kezdődik.

Balf kénes gyógyfürdő forrásai páratlan hatásuak csúsz, köszvény és női bajoknál; lithiumos savanyuvize pedig vesébajoknál és tüdőhurutoknál a legjobb sikerrel alkalmazható. Felvilágosítást nyújt Balf gyógyfürdő igazgatósága, vagy a tulajdonos: Wosinski István dr. örökös római gróf.

Ritka látványosság a Rosenstingl régiség és ékszerkereskedés kirakatában (Várkerület 115, Lenck féle átjáró mellett) egy perzsa selyem szőnyeg és más műtárgyak, melyekből nagy választék raktáron is van. Megtekintés, vétel kényszer nélkül.

Gabona-árak. Buza 28.40—29.00, rozs 20.20—20.80, árpa 00.00—00.00, zab 18.60, tengeri 00.00—00.00, széna 7.00—10.00, szalma 5.00—6.80.

Ország-világ.

Az újabb lourdesi gyógyuláshoz. Lapunk utolsó számában említettük, hogy igyekezni fogunk a kalocsai iskolánővér lourdesi tárgyalására vonatkozó adatokat beszerezni. Sikertült is. Addig is, míg ezen csodás esetről szóló s a betegséget igazoló orvosi bizonyítványoknak is a megszerzése iránt intézkedünk, közöljük a f. évi május 30-án megjelent, a Kalocsai Néplapnak ezen gyógyulásra vonatkozó ismertetését a következőkben:

Lélekemelő, könnyekig megható rögtönzött ájtatosság volt f. hó 28-án este a kalocsai zárda-templomban. A Miasszonyokról nevezett iskolánénék seregestől siettek üdvözlétére a Lourdesből hazaérkező M. Bernarda általános főnöknőnek, ki boldog örömmel mutatta be az itthoniaknak meggyógyult testvérüket. S akik annyi imát mondtak felépüléséért, most örvendező Te Deumot zengtek, mert Isten meghallgatta hő imájukat s megjutalmazta alázatos szolgálója föltétlen nagy bizalmát.

Lang Mária Cherubina, dunabökenyi származású 23 éves iskolánővér a boldog, ki a legnagyobb hálával és örömmel hirdeti Isten szent kegyelmének jóságát s a szent Szűz irgalmazó szeretetét, mert betegnek tudta magát s most 12-ik napja és régi nagy betegségéből semmit nem érez és édes reménnyel várja a szokásos egy év leteltét, hogy — miként más meggyógyultak — ő is jelenthesse lourdesi ellenőrző hivatalnak a pusztító kór teljes elmúlását, végig tartó tökéletes gyógyulását.

Öt év óta szenvedett a legkínosabb betegségek egyikében, csontszubán (caries), melyről május 10-én egyik budapesti orvos tanár állapította meg, hogy a baj: ágyékcsigolya szuvasodás (spondylitis) s ennek következménye: süllyedéses tályog. A hosszú idő alatt néha jobban is érezte magát, de legtöbbször fölötte nagy szenvedései voltak. Oly rosszul is volt, hogy hordágyon vitték ide s tova, ellátták az utolsókenet szentségével is. Beöltözést is azért kapott, hogy legalább mint szerzetesnő nézzen szembe az emberi számítás szerint biztosan közelgő halálnak, melyet a télen már egészen a küszöbön állónak hitt mindenki. Egy hónappal ezelőtt megkettőztette imáját, vele érző szerzetes testvérei is, hogy legalább annyira javuljon az állapota, hogy Lourdesbe eljuthasson. El is ment oda a május 10-én induló magyar zarándoklattal. Az ottani kórházban is megvizsgálták. A főorvos biztatta, hogy meg fog gyógyulni, ő is fog érte a szentmisén imádkozni. Ötször merítették a 8 fokos hideg vízbe; egészen rosszul lett, május 18-án halálát várták. Elaléltan lepihent s egy óra múlva egészségesen kelt föl. Nincs többé szüksége a hátsógerinc-tartóra, a vasfűzőre. Azóta hosszú fáradalmas utat tett meg Rómába, keresztül-kasul járta a várost, 110 lépcsőn ment fel segítség nélkül a pápai kihallgatásra, Páduában gyalog ment a vasuti állomástól félóránnyira levő székesegyházba, s míg társnőin meglátszottak a hosszú út fáradalmait, minek következtében szükségesnek tartották a hosszabb pihenőt Fiumében, ő a legjobb egészségben és erőben, a fáradtság érzése nélkül tette meg az utat és szállt föl-le a vonaton segítség nélkül, vitte a podgyászát, térdelt hosszú időn át s ami fő: 12 nap óta teljesen egészségesnek érzi magát. Akik a halálra való testvért előbb ismerték, azok csodálkoznak rajta most legjobban. Csendes szemlélői vagyunk a szinte szemünk előtt történő feltűnő gyógyulásnak. Vonjon a változott tényállásból mindenki a különösen gyorsan, hirtelen történő gyógyulás okára nézve bármilyen következtetést. Mi csak áldani tudjuk az Urat, ki pünkösdi ajándékkul ily nagy jótéteményben részesítette alázatos szolgálóját, s így megerősítette az ő hatalmában való hitünket, jóságában való bizalmunkat.

Merénylet az angol király ellen. A londoni rendőrség leleplezte a suffragettek összeesküvését, akik a királyt meg akarták ölni és Henrik herceget el akarták rabolni.

Kossuth Tódor cáfolata. Több fővárosi lap Kossuth L. Tivadartól — Olaszországba való visszautazása előtt — nyilatkozatot hozott, melyben Kossuth úgy nyilatkozott volna, hogy Magyarországra életében soha többé vissza nem tér. — Kossuth T. most a „Secolo“ című olasz lapnak nyilatkozatot adott le, melyben kijelenti, hogy ő a fenti — neki tulajdonított — kijelentést sohasem mondta.

Merénylet Huerta ellen. Huerta, Mexikó elnöke ellen merényletet követtek el, de nem sebesült meg. Midőn a lakása mellett kocsi akart ülni, öt diák a kocsit elé ugrott s valóságos sortüzet bocsátott az elnökre. A golyók azonban célt tévesztettek. A diákokat nagy nehezen legyűrték, mire a vértörvényszék elé állították őket s mind az ötöt rögtön agyonlövették.

Pázmán szobrának leleplezése. Öfelsége, a király által a fővárosnak adományozott tiz szobor közül az egyik Pázmán Péter szobra lesz. A szobor nem akart elkészülni, miért is az Orsz. Kath. Szövetség megsürgette a szobor felállítását. A sürgetésnek eredménye lett: Pázmán Péter szobra készen áll a Kigyó-téren s ünnepélyes leleplezése még e hóban meg fog történni.

Tiepolo grófnőt felmentették. Véget ért Tiepolo grófnő pöre, aki azért került a bíróság elé, mert férjének tisztiszolgáját toladó magaviselete miatt agyonlőtte. A vádnak azon igyekezete, hogy bebizonyítsa, miszerint a grófnőnek viszonya lett volna szolgájával, sikertelen maradt. Az ítélet mindenütt nagy megnyugvást keltett. Az esküdtszék a jogos önvédelem esetét látta bebizonyítva s az ezirányú kérdésre igennel felelt, mire a bíróság Tiepolo grófnőt felmentette.

Az állatkert csodája. Világszerte nagy feltűnést keltett az a hír, hogy a budapesti állatkertben két kis cápa-embrió kelt ki a tojásokból. Ez valóságos esemény a tudományos világban, mert a cápa csak a tengerben marad meg. A két jövevény szépen gyarapodik és a német, francia, angol, holland, orosz és más nemzetek természettudósai egymásután keresik fel az állatkertet, hony erről a természettudományi csodáról személyesen meggyőződjenek.

Tanfolyam tanítók és lelkészek részére. Kolozsváron július 29-től augusztus hó 5-ig lelkészek és tanítók részére vadon termő gyógynövények rendszeres szedése és értékesítésére tanfolyam nyílik. A tanfolyam 20 növendéke ingyen lakás, utiköltség és napidíj fejében 64 K átalányban részesül. Junius 10-ig adandók be a kérvények a kolozsvári gazdasági akadémiához.

Horváth József

hatós. enged. közvetítő-, cseléd-szerző-intézet és pincérügynök.

Sopron. Uj-utca 6. sz. Telefon 222.

Közvetítetek eladást és vevést, házakat, birtokokat, vendéglőket, löwereket, kerteket, lakásokat és mindennemű személyzetet. — Tartok egyszersmind egy lakáshirdetőt kiadó lakásokra.

A legszebb és legolcsóbb

**ruggyanta-
bélyegzőt**

legjobb anyagból készít

Várad Ignác

Sopron, Ötvös-utca 8. sz.

Alapított 1773. — Telefon 113.

Írógép-szállag s kellékek dús raktára.

TÖPFL ANTAL

diszletfestő és mázoló

Szélmalom-utca 6. SOPRON. Rákóczy-utca 17.

Elvállal minden e szakmába vágó munkálatokat, mint templom-festéseket stb. minden kivitelben, a legegyszerűbbtől a legfinomabb és művészies kivitelig. Kívánatra tervrajz és költségvetés.

Hová menjünk szórakozni?

Fel az „Alm“ vendéglőbe, mely a soproni közönség kedves kiránduló helye.

Liesingi sör, jó borok és izletes ételek, úgyszintén a legpontosabb kiszolgálás.

Számos látogatást kér **Horváth Antal**
„Alm“-vendéglős.

Neuber Ferenc

fegyverműves

Wr.-Neustadt (Alsó-Ausztria)

ajánlja sajátgyártmányu **egy és kétsövű sörétes és golyósfegyvereit** Hahnen- és Hammerles-Systemben, Ejektorral és anélkül, **cél- és szobafegyvereit**, különösen ajánlom a **hegyi ismétlő-fegyvereimet** 6-7, 7, 8, 9 és 10-7 ^m/_m cal.-ben. Önműködő sörétesfegyverek és rövidfegyverek, Bayardpuskák és pisztolok, Browningpisztolok, revolverek, flobert-fegyverek, töltények és kellékek.

A megrendelések pontosan a megadott utasítások szerint lesznek elvégezve és minden munkámért jótállást vállalok.

Árjegyzék kívánatra azonnal megküldetik.

Habermann Gyula

Sopron, Várkerület 81. sz.

Telefon-szám 371.

Alkalmi ajándékok!

Olcsó árak!

Figyelmes kiszolgálás!

Ajánlja nagy raktárát norinbergi, diszmű- és játékarukban. Berndorfi evőeszközök és fémáruk gyári árban. Utazó kosarak, bőröndök és kézi táskák minden kivitelben. —

Különbéle sport-cikkek, tenniseraketek és labdák, futbalok, bel- és külföldi gyártmányok.

Acéláruk, ollók és zsebkések, borotva-készülékek a legegyszerűbbtől a legfinomabb minőségben. Francia illatszerek nagy választékban. Kefeáruk, fésűk és toilett-tükrök csakis elsőrangú gyártmányok jótállás mellett.

Czullik testvérek

virágkereskedése, mű- és kereskedelmi kertészete

Sopron, Balfi-ut 4-8. Telef. 48-92

Ajánlja magát **kertek, balkonok, verandák, ablakdiszek, továbbá sirok és sirtoltok virágokkal való izléses kiültetésére** ::

Pontos és olcsó kiszolgálás

Vetitőgép

villany vagy mészfény világítással olcsón eladó; esetleg egy egész mozgószínház be rendeztetik.

Weisz Tóbiás

Sopron. Ujteleki-utca 18. sz.

PIRI ÉS SZÉKELY

KÖNYVNYOMDA, KÖNYVKÖTÉSZELET ÉS VONALZÓ-INTÉZET

céghez, ahol jutányos árak és pontos kiszolgálás mellett a legmesszebbmenő igényeket is kielégítik.

Különösen felhívják a lelkeszi hivatalok, pénzügyintézetek, szövetkezetek és vállalatok figyelmét üzleti könyveikre, amelyek használat alkalmával teljesen kifeküsznek, úgy hogy az irás bennük a legkényelmesebben eszközölhető. Mindennemű könyvkötő-munkák a legcsinosabb kivitelben készíttetnek.

Sopron, Háromházsztér 3 (a városház mellett).